

ספרות עברית וכללית

לבתי ספר בחינוך החרדי
לעולים חדשים

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון – מחזה	(30×1)	–	30	נקודות
פרק שני – שירה חדשה	(25×2)	–	50	נקודות
פרק שלישי – רשימות	(20×1)	–	20	נקודות
סך הכול		–	100	נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – מחזה (30 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 1–2.

לישרים תהילה / רמח"ל

1. לפניכם קטע ובו דברים שתרמית אומרת לרהב. קראו את הקטע, וענו על השאלה שאחריו.

כִּי כָל הַדָּר יִפְיֶךָ כָּל יַפְעָתְךָ,
לוֹלִי מְזֻמוֹתֵי וּנְכָלֵי רַבּוֹ,
כָּלָם כָּאִין, מֵאֶפֶס נִחְשְׁבוּ.

על פי דברים אלה, כיצד מאופיינת החברות בין תרמית ובין רהב? הסבירו את דבריכם.

2. לפניכם קטע ובו דברים שסכלות אומרת לתהילה. קראו את הקטע, וענו על השאלה שאחריו.

רַהֵב לְאֵטוֹ אֶת תְּרֻמִּית בִּיעַר
מִתְהַלְכִּים הִיוּ, עַת נִרְאָה פֶּתַע
עָרוֹב מְאֹד כָּבֵד (לְבִי יִנּוּעַ
מִדֵּי אֲדָבָר); דָּב, נִמַּר וְשַׁחַל
רַבִּים כְּחֹל הַיָּם, וַיִּתְּצֻבּוּ
אוֹתָם כְּשֶׁה אֶחָד לְטָרֶף גַּם יָחַד.

מה היה המראָה שראתה סכלות, וכיצד תיאור המראה השפיע על תהילה?

פרק שני – שירה חדשה (50 נקודות)

ענו על שתיים מן השאלות 3–6 (לכל שאלה – 25 נקודות).

3. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

בטול / צ' יאיר

כְּבִיתִי בְּלִבִּי
אֶת כָּל מְאוּוֹי,
מְחִיתִי מְרוּחִי
כָּל גְּעֻגּוּעִי,
רוֹקְנֹתִי אֶת נַפְשִׁי
מִכָּל רְצוֹנוֹתִי –

אֲזִי צִקְתָּ רְצוֹנֶךָ
בְּכָלִי הָרִיק,
זָרָם חִפְצֶךָ
בְּאֶפֶיִק הַחֶרֶב,
וְגַחְלֹתִי הִכְבוּהָ –
גִּצְדָּךְ שֶׁלֵּהב.

בחרו בשתיים מן המטפורות בשיר, והסבירו את תרומתן להבנת הרעיון המרכזי בו.

4. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א–ב שאחריו.

פרחם אב / א' מרגלית

בית 1	אָבִי, לִבְנוּ כְּמוֹ פְּעוּט לְפָנֶיךָ. כְּמוֹ פְּעוּט שֶׁמִּמִּיר הַמָּאוֹת בְּאֵגוּרוֹת, עַל כִּי נּוֹצְצוֹת הֵן לְמֶרְאִית.	בית 4	לִבְנוּ כְּמוֹ פְּעוּט, לְפָנֶיךָ אָבִי. שֶׁמֶעְכִּיר הַנִּיר בְּכַתְּמֵי קוֹיִם וְאוֹמֵר לְנֶפֶשׁוֹ: שֶׁמֶשׁ עֲשִׂיתִי, כּוֹכָבִים. שֶׁהוֹלֵךְ אֶל הָאֵשׁ בְּלִי אֵימָה בְּחֶשְׁבוֹ: צַעֲצוּעוֹ. שֶׁעוֹלָה בַּחוּמָה וְרוֹכֵן בְּשִׁלּוֹה, וְתִהְיוּ פְּעוּרָה לְרִגְלוֹ – וְאוֹרֵב הַסֶּכּוֹן.
בית 2	כְּמוֹ פְּעוּט שֶׁכָּל הָעוֹלָם וְכָל הָעוֹלָמוֹת לֹא יִשּׁוּוּ לְפָנָיו סִפְרֵיזוֹת עַל מְקוֹלוֹת.	בית 5	כְּמוֹ פְּעוּט, שֶׁמֶעֱבֵר לְרַחוּבָהוּ נִגְמָר בְּשִׁבְלֵי הָעוֹלָם; שֶׁעוֹמֵד לְמִשְׁפַּט אָבִיהוּ מִבֵּישׁ וְנִכְלֵם וְרִכּוֹן.
בית 3	שְׁנוֹתָן כָּל זְמָנוֹ בְּשִׁבְלֵי לְטִיל בְּגָנִים וְחוֹזֵר רְצוֹץ, וּשְׁלָלוֹ – עֲלִים מְשֻׁלְכֵי עֲצִים וּשְׂרִיטוֹת אֶגְרוֹפוֹ הַקְּמוּץ.	בית 6	כְּמוֹ פְּעוּט שֶׁנִּבְעַת פְּתָאם שֶׁצוֹעֵק קוֹל תְּהוֹם: אָבִי אָבִי!

א. השיר מתאר תהליך של גילוי.

הסבירו תהליך זה, והסבירו את משמעותו.

(15 נקודות)

ב. הסבירו את התרומה של האנפורה בשיר לבניית משמעותו. (10 נקודות)

5. קראו את השיר, וענו על השאלה שאחריו.

סלמות / ה. תראל

קִשָּׁה הַטְּפוּס –

בְּסֶלֶם הָאֶרֶץ –

אֶל

זֶהְרֵי הָרְקִיעַ.

קִשָּׁה הַטְּפוּס,

מְשֻׁךְ וְאֵטִי,

רְצוּף

טִלְטוּלֹת וּמַאֲבָקִים.

אוֹיָה –

מֶה שָׁלָה –

הַעֲלִיָּה הַעֲלִיָּה

הַמְּהִירָה

אֶל מְרוֹמֵי הַמְּגִלָּה

הַמּוֹבִילָה

לְתֵהוֹם!!!

מהו הניגוד המרכזי בשיר? הסבירו את תרומתו לבניית משמעות השיר.

הדגימו את דבריכם.

6. קראו את השיר, וענו על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

תַּפְלֵת הַמְּשׁוֹרֵר / רינה בת חיים

שְׂאִי, הָרוּחַ, אֶת מְלֶתִי,
שְׂאִיָּה אֵלַי מְרַחֵק.
וְלֹא תִקְבֹּר בְּמִכְתָּב עֲתִי
בֵּין גּוֹלִים מַצְהִיבִים תַּמָּק.

שְׂאִי, הָרוּחַ, גַּם אֶת דְּבָבִי
וְאַף-אִם זֶרְעִי-דָּרְדָּר-
גַּם קֵשׁ גַּם גִּבְבָּא אִי-טוֹבָה תִּבְיָא
גַּם קוֹץ לֹא לְשׁוֹא נוֹצֵר.

שְׂאִי הָרוּחַ, לְמִרְחָקִים
שְׂאִי שִׁירִי אֶל הַשְּׁמָמָה.
אוֹלֵי אִי-שָׁם אִי-בְּמַעֲמָקִים
אוֹלֵי עוֹד תִּנְיֵב
אִי-מָה...

א. על פי שיר זה, הסבירו והדגימו מה המשורר מבקש. (15 נקודות)

ב. מהו התפקיד של החזרות בשיר זה? הסבירו והדגימו את דבריכם. (10 נקודות)

פרק שלישי – רשימות (20 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 7–8.

7. קרב הבלימה / א' מרגלית

הסבירו את המשמעות של שם הסיפור. בססו את דבריכם על שתי העלילות בסיפור.

8. הלילה / הרב דוד זריצקי

ענו על שני הסעיפים א–ב.

א. הסבירו את התרומה של מוטיב הספירה להבנת הרעיון המרכזי ברשימה "הלילה". הדגימו את דבריכם. (10 נקודות)

ב. ההאנשה והניגודים בונים את המשמעות של הרשימה "הלילה".

הסבירו והדגימו קביעה זו. (10 נקודות)

בהצלחה!